

Uddrag af formandens beretning, Repræsentantskabsmødet den 28. september 2018

Det talte ord gælder.

I sidste års beretning lagde jeg ud med at fortælle om resultatet af det brandingarbejde, som vores organisation havde været igennem de sidste år. En omfattende proces der blandt andet resulterede i et nyt navn og en fælles kernefortælling om vores værdier.

Værdier med overskrifterne: A-kassen giver tryghed. A-kassen får dig videre. A-kassen er tæt på dig. Og a-kassen giver velstand og velfærd.

I dag vil jeg så begynde med at slå fast, at a-kasserne nu har fået en unik mulighed for at give vores kernefortælling liv. En unik mulighed for at understrege at vores nedfældede værdier virkelig er det fundament, vi som branche står på. At det virkelig er fortællingen om os, og ikke bare fine ord i en fancy folder eller på væggene her i disse lokaler.

Ny forenklingsaftale

Jeg taler selvfølgelig om den mulighed, vi har fået med den nye forenklingsaftale, som giver mere ansvar til a-kasserne i en fireårig forsøgsordning.

Det er en aftale, som har været mange år undervejs, og som vi som branche har spillet rigtig fint ind til. Blandt andet med forslag om et nyt kontaktforsløb.

Med aftalen får vi nu fire år til at vise, at det er os, der tager arbejdsmarkedspolitisk ansvar, at det er os, der er tættest på vores medlemmer. At det er os, der får dem hurtigt videre. At det er os, der giver dem tryghed i deres arbejdsliv og hverdag.

Som I allerede ved, går forsøget ud på, at udvalgte a-kasser får ansvaret for den lediges kontaktforsløb i opsigelsesperioden og i de første tre måneder af ledighedsperioden.

Forsøget vil give os mere frihed og mere ansvar. En cocktail, vi kan lide.

Udover at give os mere frihed og ansvar er det samtidig en stor, politisk tillids erklæring til vores branche. Og så endda fra en regering, som ikke ligefrem er kendt for at have os som førstevalg, når ansvarsfulde opgaver skal placeres. Som langt fra altid serverer velmagende cocktails.

Men denne her er god. Og nu skal vi så vise, at vi kan leve op til ansvaret. Vise at vi som a-kasser kan sætte vores unikke styrker i spil. Vise at vi kan levere.

De a-kasser, der bliver forsøgs-a-kasser, skal løfte en meget vigtig opgave. De bliver ambassadører for hele vores branche. De bliver spydspidser for hele vores branche. De skal bane vejen for en permanent ordning for alle a-kasser.

Man skal som ledelse se på sin egen a-kasse og organisation.

For eksempel se på om man har mål eller vil udvikle mål for den tidlige indsats.

Se på om man har de nødvendige redskaber til at vurdere medlemmernes risiko for langtidsledighed.

Om man har en tilstrækkelig løbende kontakt til medlemmet om jobmuligheder. Har løbende overblik over medlemmets jobsøgning. Har forløb og individuelle tilbud til medlemmer der vurderes i risiko for

langtidsledighed. Har styr på rettidigheden ved samtaler. De spørgsmål skal man stille sig selv – hvis man vil gå den vej.

Der er ingen tvivl om, at der skal investeres og sættes ressourcer af. Regler og spilleregler skal overholdes til punkt og prikke. Systemer rettes til og medarbejdere klædes på.

Jeg har stor respekt for de a-kasser, der melder ind til forsøget, og påtager sig det ansvar - ikke kun i forhold til dem selv, men på hele branchens vegne.

Men jeg har mindst lige så stor respekt for de a-kasser, der ikke gør. De a-kasser som siger; den opgave her er vi ikke sikre på, at vi er klar til at løfte lige nu.

Med aftalen bliver kommunerne udsat for benchmarking, og der bliver holdt øje med, at de ikke benytter den øgede frihed til at løbe fra ansvaret.

Der vil også blive holdt øje med os. Fra flere sider. Landspolitikere, kommunalpolitikere, styrelse, jobcentre, journalister og selvfølgelig de ledige.

Derudover bliver forsøget evalueret – både midtvejs og til slut.

Før forsøget går i luften i midten af næste år, er der meget, der skal nås: Kriterierne for udvælgelse af a-kasser skal fastsættes. A-kasserne skal skrive ansøgninger. Aftalepartierne skal udvælge de deltagende a-kasser, og den udvalgte skare skal have tid til forberedelse. Pludselig syner det knappe år, der er afsat inden forsøgets start, ikke af meget.

Så vi får travlt. Både i de enkelte a-kasser, der ønsker at melde sig til forsøget og også i sekretariatet.

Som altid vil sekretariatet lægge alle kræfter i. De vil arbejde for at sikre en god implementering og for at sikre jer og jeres medlemmer de bedst mulige rammer i forhold til aftalens andre elementer.

Jeg ved godt, at nogle vil sige, at det hele havde været meget bedre, hvis det større ansvar til a-kasserne ikke kun var et forsøg – det er bare ikke dér, vi er. Eller hvis alle a-kasserne kunne være med. Det havde da også været et ønskescenarie. Men det er ikke dér, vi er.

Som jeg indledte med at sige, så mener jeg ikke desto mindre, at vi har fået en unik og enestående mulighed for at vise, at vores kernefortælling ikke blot er fine ord.

Så lad os nu gribe denne mulighed. Lad os understrege over for vores nuværende og potentielle medlemmer, at vi er de bedste. At det giver værdi at være medlem af en a-kasse - hos os.

Dagpengesystemet

To millioner danskere ved det allerede. De ved, at vi har et fællesskab, som det er værd at være medlem af.

Tal, der er på vej fra DAK, viser heldigvis også, at vi har fået bedre fat i de unge.

Hvis vi ser bort fra de studerende, er andelen af forsikrede blandt de 25-29-årige steget fra 73 procent i 2008 til 83 procent i 2016. Det vil sige, at de nye generationer i højere grad vælger at blive dagpengeforsikrede end tidligere. Det skyldes i høj grad muligheden for gratis medlemskab under uddannelse. Denne mulighed har gjort det lettere at få de unge ind i a-kasserne, allerede inden de afslutter deres uddannelse. Det er meget positivt. Det er et godt udgangspunkt for en fremtidssikring af dagpengesystemet.

Et dagpengesystem, der om få dage skifter karakter igen. Det ved I jo alt om, og det gør jeres medarbejdere også.

I det seneste år har I ydet en meget stor indsats for at implementere de ændringer, der træder i kraft den 1. oktober. Tusind tak. Jeg ved, det har været en stor opgave. Det er ikke mindst de nye regler for selvstændige, freelancere og honorarlønnede, I har haft travlt med.

Fremover harmoniseres reglerne for selvstændige med reglerne for lønmodtagere, så dagpengesystemet hviler på de samme bærende principper for alle ledige. Det er en markant og meget positiv ændring af dagpengesystemet.

Det er bestemt ikke hverdagskost, at ændringer gør livet lettere for vores medlemmer. Og det er bestemt ikke ofte, at systemet ligefrem udvides og giver adgang til dagpenge for nye grupper. Her kan vi godt tage de brede smil på – det er et stort fremskridt for os og vores medlemmer.

Sekretariatet har igen – sammen med gode medarbejdere hos jer – kæmpet for at få reglerne udmøntet og omsat til noget, I kan administrere. Der er arbejdet hårdt på at udarbejde materiale, som I kan bruge til at sætte systemer op efter og til at klæde jeres medarbejdere på med. Og ikke mindst til at vejlede jeres medlemmer ud fra. Det er ikke nogen nem eller lille opgave.

Supplerende dagpenge

Noget andet, Danske A-kasser har kæmpet for i det forgangne år, er reglerne om de supplerende dagpenge.

Vi har politisk og administrativt arbejdet for, at implementeringen af reglerne blev udsat til 1. oktober 2018. Det blev den.

Og vi har – mere end noget andet – kæmpet for, at paradokset omkring de supplerende dagpenge blev fjernet, så det fortsat kan betale sig at arbejde.

I mere end to år har vi kontinuerligt peget på, at der var et paradoks:

At begrænsningen på 30 uger i kombination med et nyt månedssystem var stærkt uheldig. At det kunne forhindre medlemmer i at komme i job. At det ikke altid kunne betale sig at arbejde. At få timer i job faktisk kunne føre til, at det ville koste penge at arbejde.

Først nævnte vi det i vores hørings svar til den nye dagpengereform. Siden hver eneste gang nogen gad høre på os. Ja faktisk også, når de ikke gad høre.

I maj i år kunne vi så konstatere, at vi havde råbt højt nok. At vores vedvarende kamp var kulmineret i en ændring af reglerne. At ledige alligevel ikke vil blive straffet økonomisk, hvis de siger ja til småjobs. At det fortsat kan betale sig at arbejde. At fornuften sejrede til sidst.

Sagen med de supplerende dagpenge siger meget: Den siger, at det er os, der administrerer reglerne, som kender systemet bedst!

Den siger, at vi ved en vedvarende politisk og administrativ indsats kan rykke noget. Og den siger, at der bliver lyttet til os. Det er jeg både stolt over og glad for.

Opholdskravet

Politikerne burde lytte lige så meget, når vi peger på de store problemer, som det såkaldte opholdskrav fra Skatteaftalen vil medføre. "Problemer" er måske endda for vagt et ord.

Opholdskravet skal sikre, at borgere fra såkaldte tredjelande ikke udnytter dagpengesystemet. Sagen er bare den, at dagpengesystemet ikke – som mange andre systemer – er indrettet sådan, at man bare kan komme ind fra udlandet og udnytte det. Tværtimod. Derfor vil det ikke være tredjelandsborgere, man først og fremmest rammer med opholdskravet.

Vendingen "at skyde gråspurve med kanoner" er ikke engang dækkende her.

I hvert fald skal det tilføjes, at kanonerne – udover ganske få gråspurve – vil ramme personer som sundhedsplejersken, der har arbejdet på et børnehjem i Tanzania. Tømreren, der har arbejdet på et byggeprojekt i Brasilien. Akademikerparret og deres store børn, som har været i USA i en årrække. Medlemmer der har betalt til a-kassen i årevis.

Og samtidig vil det ramme udlændinge, der arbejder i Danmark og har gjort det vi ønsker, de skal gøre – at melde sig ind i en a-kasse.

Selv dem, politikerne slet ikke vil ramme, bliver ramt. I hvert fald hvis de har opholdt sig i en årrække i andre EU- og EØS-lande. For deres ophold her skal fremover dokumenteres ved henvendelse til de lande, som medlemmerne har opholdt sig i. Det siger sig selv, at det tager tid. Og i den tid må medlemmerne vente 14 dage, 1 måned, 2 måneder eller mere på deres dagpenge. Det giver utilfredse medlemmer.

I værste fald vil opholdskravet kunne føre til, at danskere lader være med at rejse ud for at arbejde eller undlader at komme hjem igen. Det vil føre til mindre internationalt udsyn, tabt viden og dårligere konkurrenceevne.

Ikke mindst vil det føre til, at medlemmer melder sig ud af a-kasserne eller lader være med at melde sig ind. At de heller ikke melder sig ind i en fagforening – når vi taler den danske model.

At der dermed bliver mindre tryk på arbejdsmarkedet. At det bliver sværere at sikre ordnede forhold og lettere at lave social dumping. At vores flexicurity-model kommer voldsomt under pres.

Opholdskravet er endnu et eksempel på symbolpolitik af værste skuffe. Et eksempel på at politikerne forringer vores dagpengesystem, fordi de vil fremme helt andre politiske hensyn. At de sidestiller vores system med et socialt system, selv om dagpengesystemet er alt andet end det.

Med forsørger-satser, opholdskrav og karantæner for bandekriminelle er dagpengesystemet på vej til at blive en ordning, der handler om alt muligt andet end at sikre medlemmerne økonomisk, hvis de bliver ledige.

Den udvikling og holdning skal vendes. Der skal fremover stå politisk respekt om det forhold, at dagpengesystemet er en forsikringsordning.

Derfor er sagen om opholdskravet så vigtig.

Fra Danske A-kassers side er der gjort en stor indsats for at pege på, hvor fejlslagent og forrykt dette opholdskrav er. Vi har skrevet et skarpt hørings svar, hvor ord som "ekspropriation" og "i strid med menneskerettighedskonventionen" er brugt.

Vi har løftet sagen politisk. Vi har blandt andet sendt et åbent brev og et notat til beskæftigelsesministeren & Folketingets arbejdsmarkedsordførere. Og vi har skrevet til Justitsministeriet.

Flere a-kasser har heldigvis også været på banen. De har fundet medlemmer, der bliver ramt – og har hjulpet dem med at få en offentlig stemme. Det er rigtig stærkt. Der er skrevet artikler, indlæg og kronikker, og vi er på de elektroniske og de sociale medier. Vi har arbejdet seriøst med det her.

Vores mål er nemlig at få stoppet lovforslaget, inden det fremsættes.

Lige til det sidste vil vi arbejde for at få det taget af bordet. Lykkes det ikke, vil opholdskravet træde i kraft ved årsskiftet. I så fald vil vi fortsætte kampen stærkt og intensivt fra Danske A-kassers side.

Jeg er meget spændt på, hvad vi kan sige om opholdskravet i næste års beretning. Jeg håber, jeg kan sige, at vi også vandt denne kamp.

Når vi nu snakker om kampe for dagpengesystemet, så er der også en anden kamp, vi har ført gennem rigtig mange år. Den handler om attraktiviteten ved dagpengesystemet.

Vi har skrevet "salami-notater" tilbage i 2016 om udviklingen i dagpengesystemet de sidste 10-15 år. Om konsekvensen af den skatteaftale, der blev lavet i 2012 – for dagpengenes kompensationsgrad. Det har vi bragt på dagsordenen. Vi har sendt vores notater til politikere og til hovedorganisationer.

Vi havde en stor konference på Christiansborg i februar 2017, hvor vi lige præcis havde attraktiviteten i dagpengesystemet på dagsordenen. Velbesøgt og godt omtalt.

Nu prøver LO som hovedorganisation at bringe attraktiviteten og kompensationsgraden ind på det politiske bord. Det kan vi være rigtig godt tilfredse med.

Udbetaling af efterlønsbidrag

Noget af det, der har fyldt rigtig meget hos a-kasserne i år, er udbetalingen af efterlønsbidrag.

Som led i "Aftale om flere år på arbejdsmarkedet" var det i første halvdel af året muligt at ansøge om at træde ud af efterlønsordningen og få sine efterlønsbidrag tilbagebetalt skattefrit.

Regeringen skønnede, at 50.000 ville benytte sig af muligheden.

Vi var naturligvis ude og fortælle medlemmerne, at de skulle tænke sig grundigt om, inden de hævdede efterlønnen for at bruge den til at stoppe huller i taget eller tage af sted på drømmerejsen.

Vores opgørelser viser, at 57.500 personer hævdede pengene og meldte sig ud af ordningen.

A-kasserne klarede udbetalingsopgaven til topkarakter lige som sidst. Det har vi nu også vores revisors ord for.

Om antallet kan man vel primært sige, at det ikke er et af Finansministeriets største fejlskøn. De ramte rimelig rigtig denne gang.

Den nye EU-forordning om databeskyttelse

Herudover har implementeringen af den nye EU-forordning om databeskyttelse fyldt meget.

Der blev allerede i foråret sidste år etableret et netværk i Danske A-kasser – og en ekstern ekspert blev knyttet til netværket. Det har givet et godt afsæt for implementeringen. I netværket har der været fokus på faglig sparring. På at få sat de a-kasse-specifikke problemer på dagsordenen. På at inspirere hinanden og dele viden i branchen. Det har været en rigtig god måde at gå til opgaven på.

Kontrol- og reguleringsopgaven

Det seneste års tid har I også haft travlt med en tællerdatavalidering, med revisorerklæringer og med den store kontrol- og reguleringsopgave, der fortsat tager rigtig mange ressourcer og meget tid hos a-kasserne.

Alle a-kasser har haft store problemer med månedskontrollen. Alt for mange sager er "faldet af båndet" – og mange ressourcer har måttet sættes af til at se på de samme sager og problemstillinger måned efter måned efter måned.

Danske A-kasser har det seneste år igen og igen peget på, at kontrolmodellen ikke fungerer efter hensigten. For arbejdsgiverne indberetter ikke som forudsat.

Reglerne er for svære at automatisere. Der er for meget, der ikke passer sammen – indkomst, uger og timer – men som man ikke desto mindre skal have styr på.

I november sidste år sendte sekretariatet et katalog med forslag til lettelser i kontrolopgaven til STAR.

Siden da er det løbende lykkedes os at komme igennem med forskellige tiltag, der gør kontrolindsatsen lettere for a-kasserne. Senest kan nævnes, at STAR for nylig har sendt et udkast til ændring af loven i høring. Her lægges der op til at implementere tre forslag fra DAK, som skal effektivisere og fokusere kontrollen og bringe antallet af sager, der "falder af båndet", ned.

Jeg regner med, at ændringerne bliver vedtaget midt i november, og vil træde i kraft øjeblikkeligt. Det vil sige fra og med kontrollen for november. Jeg regner bestemt også med, at ændringerne vil give mærkbare lettelser i kontrolopgaven i a-kasserne.

Sekretariatet vil fortsætte arbejdet med at se på, hvordan I kan blive lettet for yderligere kontrolopgaver. Ikke bare i forhold til månedskontrollen men i forhold til den *samlede* kontrolindsats. Det er et løfte herfra.

Sekretariatet og samarbejdet med a-kasserne

Jeg har allerede nævnt sekretariatet et par gange undervejs i min beretning. Og jeg har dermed tegnet et billede af, hvad de får arbejdsdagene til at gå med.

De af jer, som jævnligt er i kontakt med sekretariatets medarbejdere, ved, at de har travlt og tager fra. Alligevel vil jeg kort opsummere, hvor meget de faktisk tager fra. Og det kan jeg faktisk gøre meget præcist.

På et bestyrelsesmøde tidligere på året fik jeg en meget nøjagtig opgørelse over antallet af møder i DAK samt undervisningsdage, høringsvar mv. på et år.

Jeg vil ikke nævne alle tallene, men kan da afsløre, at det kan blive til hele 142 møder *bare* mellem STAR og DAK på et år. Ligesom antallet af høringsvar løb op i 53 styks – i alt 1617 sider.

Sekretariatet har formået at spille sig på banen i centrale processer og har ad den vej hentet gode resultater til medlemmerne og sikret branchen indflydelse.

Samtidig er samarbejdet med a-kasserne om opgaverne og videndelingen stærkt og godt.

For at have en stærk brancheorganisation skal vi have gode medarbejdere – som der står stor respekt om: For deres faglighed, deres forhandlingsevner, og for deres evne til at finde løsninger og opnå resultater. For deres samarbejdsevner – med styrelsen, med ministeriet, med SKAT, med KL, med de faglige organisationer. Og ikke mindst med jer og jeres medarbejdere.

Sådanne medarbejdere har vi. Jeg er stolt over, at vi i år har evnet at fastholde og tiltrække så gode kompetencer i sekretariatet – til gavn for alle.

Personligt synes jeg altid, det er en fornøjelse at komme her på Staunings Plads.

Det er ikke bare fagligheden, der er høj. Humøret er det også. Sådan tror jeg også de fleste andre "besøgende" tænker. Tak for det.

Så har jeg til gengæld også lovet sekretariatet og sige, at de sætter *stor pris* på samarbejdet med jer og jeres medarbejdere. Jeg skal bede jer om at overbringe en stor tak for samarbejdet til jeres gode folk derhjemme.

Afrunding

Jeg har endnu ikke afholdt en beretning uden at slå fast, at det har været et travlt og hektisk år. I år har jeg gemt det her til sidst og i stedet ladet opremsningen af resultater og opgaver tale for sig selv indtil videre. Men 2018 har været hektisk. Og som jeg allerede har ridset op, så bliver næste år ligesådan.

Nu skal jeg til at runde af. Det er altid svært, for der er mange flere emner, jeg kunne komme ind på. Det gør det dog lidt lettere, at jeg ved, at vi snart mødes til årskonference, og at jeg får lidt taletid der også.

Her skal vi blandt andet tale om, hvordan vi indretter arbejdsmarkedet, så danskerne kan få et længere og bedre seniorarbejdsliv. På årskonferencen skal vi også tale platformøkonomi, fremtidens arbejdsmarked og hvordan vi skal tackle den meget omtalte udfordring med disruption. Det vil jeg glæde mig til at høre jeres bud på.

Og så glæder jeg mig helt overordnet til endnu et travlt år, hvor vi sammen kæmper a-kassernes og medlemmernes sag.

Vi ved allerede, at det bliver et travlt år, men vi ved også, at det politisk bliver et spændende år – nok med lidt ”disruption” på den politiske scene, da et Folketingsvalg nu med sikkerhed er tæt på.

Det bliver meget spændende. Men lige meget hvad der sker, så er ét forhold helt sikkert: Vi får nok at se til!

Tusind tak for den store indsats og for samarbejdet i året der gik. Tak til alle a-kasser, til sekretariatet og til hele bestyrelsen.